

9.
(SVANTZ ÁLLATORVOS)

Radoj állítólag értett egy keveset magyarul, még Gledinben, a javítóban ragadt rá valamennyi, olvasni, legalább is azt mondják, jó vagy rossz kiejtéssel, majdnem folyékonyan tudott. Így egy pénteki nap reggelén Klara Burszen hegyoldali tanyája felé tartott, tarisznyájában egy magyar nyelvű verseskönyvvel, hogy felolvasson neki. A kisasszonynak Aliwanka varrónő egy lucskosra telebőgött zsebkendőből már évekkel korábban megjövendölte, hogy egyszer egy magyar katonatiszt jön érte a hegyeken túlról, hogy nőül vegye, ezért már előre szoktatta a fülét a sok é, ő meg ű betűhöz, sejtelmes idegen hangzókhoz. Adam a vízfelügyeleti brigádtól volt az, aki rendszeresen felolvasott neki, de olykor, ha fontosabb teendője akadt, vagy éppen nem volt hozzá kedve, maga helyett Radojt küldte. A gyerek ilyenkor – megegyezés szerint péntek délelőtt – csak úgy találomra kicsempészett a közmosoda fáskamrájából, a gyújtósnak vagy éppen tüzelésre szánt könyvek közül egyet, tarisznyájába tette, kiment a tanyára, és Adam utasítása alapján egy vagy két órán át felolvasott Klara Burszennek, aki fizetségül mézes bodzateát főzött, és ha kedve úgy tartotta, lángost is sütött neki.

Radoj most éppen a tanya kerítése mentén baktatott, amikor az aljból utolérte a gégebajos Balwinder, a vízfel-

ügyeleti brigád mindenes hátramoszdítójának rekedtes hangja.

Hogy azonnal forduljon vissza. Edmund Pochoriles fogadós kérve kéri, hogy siessen tüstént a vasútállomásra, ahol egy padon ülve Ambrozi pópát találja. Radoj kérje el tőle a menetjegyét és a táskáját, utazzék helyette Kolinára, ott keresse Svantz dokit, az állatorvost, és hozzon tőle pisztrángot, amennyit csak elbír, amit már korábban megrendeltek tőle. Adam, a brigádtól, ahova Radoj is tartozott, tud a dolgról, nyugodt lehet, az ő engedélyével távozik. A pápa, aki a halat hozta volna, bizonyos okok miatt aznap nem utazhat, márpedig a pisztrágnak másnap reggelre mindenképp itt kell lennie. Már olvadozik a jég a pincében, amit a jegesember a Medwaya fagyos hasadékaiból direkt a hal frissen tartására hozott.

Egyszóval Ambrozi pápa aznap nem utazhatott. Radoj pedig, aki a fogadó konyháján apró szolgálatok fejében – fát vágott, sepert, mosogatott – szerény ebédet kapott, akkor már kilenc tányér leves ára robottal tartozott. Mennie kellett. Tarisznyáját, amelyet pár napja Aliwan-ka varrónőtől kapott, benne a verseskönyvvel, a fogadó termében egy fogason hagyta, és mivel a hegyormok felől bozontos felhők gyülekeztek, ő pedig hajadonfótt volt, mielőtt elindult, kért még a konyháról egy nejlonzacskót, hogy ha esni kezd, a fejére húzhassa.

Egy nappal korábban, kora délután, a halál órájában, amikor Jablonska Poljanára se vonat, se busz nem érkezik, mindenki alszik és csak a település kocsonyás csend-

je remeg a háztetők fölött, egy idegen jelentkezett a Két Cefréhez címzett fogadó pultjánál, azzal, hogy két napra szobát bérelne, olyat, amely a térségre nyílik. Vékony szálú, sima, hátrafésült haja volt, szürke köpenye alatt egérszürke öltönyt viselt, amely, mintha más termetre szabták volna, gyűrötten lógott rajta. Beesett, fakó arcával, nagy, áttetsző, csupasz fülével kissé egeresen szürke volt ő maga is. Csak egy kopott aktatáska volt nála.

Edmund Pochoriles mesélte, hogy első pillanattól fura érzése támadt: mintha az illető korábban már járt volna nála. És hogy a ruhájából most is, mint egyszer már korábban, olyan savanykás szag áradt, mint aki irodistaként naphosszat egy olyan helyiségben dolgozik, ahol olajkályhával fűtenek. Mielőtt odaadta volna neki kitöltésre a bejelentkezőlapot, elkérte, hogy nagyítóval megvizsgálja személyi okmányán a pecsétet, de rendben találta. Az illető balkezes volt, ahogy körmölt, teljesen eltakarta a bejelentőlapot, így Pochoriles csak akkor látta az adatait, miután az aláírva elébe tolta. Damasskin Nikolskynak hívták, ami pedig a foglalkozását illeti, a rovatban ez állt: püspöki prokurátor. Ki tudja, mit jelenthetett még az is.

A fogadós átsietett a hírrel az evangélikus lelkészhez, Fabritiushoz. Zavarában hadarva és akadozva próbálta neki leírni a vendéget. Bár nevét még nem is említette, a kiugrott lelkész máris a korábbi vendégre, a közegészségügyi prokurátorra gyanakodott. Ez utóbbi korábban már megfordult a telepen, amikor egy kóberes utánfutóban három pár rókát hozott és a Paltin mezején szabadon engedte őket. Állítólag azért, hogy pusztítsák ki a környéken elszaporodott pestises nyulakat. Rövidesen kiderült,

a két prokurátor nemcsak hasonlít egymásra, de még a nevük is azonos.

A Damasskin Nikolsky nevű idegen fölment a bérelt szobába, többet ki sem mozdult, oda kérette a vacsorát is. Legfönnebb az ablaka mögött meglibbenő függöny jelezte, hogy olykor kitekint az alkonyat fényeitől szomorúság térségre, a Háromlábú Asszony szobra körül ostáblázó öregekre, lógó nyelvvel lihegő mélabús kutyákra.

Ambrozi pópát ezen a pénteki reggelen ez az illető, a püspöki prokurátor hívatta. De ő akkor már nem volt otthon.